

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Čáslav, Přemysla Otakara II. 938

Přemysla Otakara II. 938, 286 14 Čáslav

Identifikátor školy: 600 007 251

Termín konání komplexní inspekce: 19. – 26. listopadu 2002

Čj.:	025 237/02-05019
Signatura:	kc2zw502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola, která sdružuje Střední průmyslovou školu a Obchodní akademii, Vyšší odbornou školu, Domov mládeže, Školní jídelnu, Vzdělávací středisko, Centrum celoživotního vzdělávání, prošla během posledních deseti let bouřlivým vývojem a rozvojem. Od roku 1952 škola vychovávala a připravovala pro život mladé lidi v různých formách maturitních studijních oborů orientovaných na problematiku strojírenství. Na základě nových společenských podmínek byl průlomovým rokem přinášejícím novou koncepci rok 1992. Následující rok škola rozšířila středoškolské studijní obory o Obchodní akademii a mezioborové technicko – ekonomické vyšší odborné studium reprezentované Vyšší odbornou školou. Během posledních deseti let prošla škola rozsáhlou přestavbou, kterou v současnosti reprezentuje školní areál se všemi potřebnými a nezbytnými součástmi.

Zřizovatelem školy je Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, který vydal dne 6. 12. 2001 **Zřizovací listinu** č. j. OŠMS/5873/2001, jíž zřizuje ke dni 1. 10. 2001 VOŠ, SPŠ a OA, Čáslav, Přemysla Otakara II. 938. Právní forma školy je příspěvková organizace. **Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol**, předškolních zařízení a školských zařízení bylo vydáno pod č. j. 16 217/02-21 dne 27. 3. 2002. Škola řádně realizuje povolené studijní obory. Střední odborná škola vyučuje studijní obor **Strojírenství** (23-41-M/001) v denním čtyřletém studiu, studijní obor **Provozní technika** (23-43-L/507) v denním nástavbovém dvouletém studiu, studijní obor **Obchodní akademie** (63-41-M/004) v denním čtyřletém studiu. Studium ve střední škole je zakončeno úspěšným vykonáním maturitní zkoušky. Střední průmyslová škola a Obchodní akademie má povolenou kapacitu 450 žáků. Vyšší odborná škola vyučuje studijní obor **Výrobní a řídicí systémy podniku** (39-41-N/001) v denní tříleté a dálkové čtyřleté formě studia zakončeném absolutoriem (povolená kapacita 260 žáků).

	Třídy	Žáci
Střední průmyslová škola		
<i>Denní studium</i>	7	183
<i>Denní nástavbové studium</i>	2	55
Obchodní akademie	7	183
CELKEM	16	421
Vyšší odborná škola		
<i>Denní studium</i>	6	155
<i>Dálkové studium</i>	2	19
CELKEM	8	174
SPŠ, OA, VOŠ	24	595

Studium žáků je zabezpečeno a podporováno dalšími součástmi školy: školní jídelnou (povolená kapacita 500 jídel) a domovem mládeže (povolená kapacita 150 lůžek). Vzdělávací akce, rekvalifikace, tréninkové programy nabízí široké veřejnosti součást školy Centrum celoživotního vzdělávání. Především pro zájmové organizace dětí a mládeže, ale i veřejnost realizuje vzdělávací akce další součást školy Vzdělávací středisko České Žleby.

Škola vede jednání mezi MŠMT ČR, Poslaneckou sněmovnou a Středočeským krajem o zřízení veřejné neuniverzitní vysoké školy se sídlem v Čáslavi.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- **personálních podmínek vzdělávání a výchovy** vzhledem ke schváleným vzdělávacím dokumentům studijního oboru Strojírenství (23-41-M/001), studijního oboru Obchodní akademie (63-41-M/004), studijního oboru Provozní technika (23-43-L/507) ve **Střední průmyslové škole a Obchodní akademii, v Domově mládeže**
- **materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy** vzhledem ke schváleným vzdělávacím dokumentům studijního oboru Strojírenství (23-41-M/001), studijního oboru Obchodní akademie (63-41-M/001), studijního oboru Provozní technika (23-43-L/507) ve **Střední průmyslové škole a Obchodní akademii, v Domově mládeže**
- **průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve Střední průmyslové škole a Obchodní akademii** ve studijním oboru Strojírenství (23-41-M/001), studijního oboru Obchodní akademie (63-41-M/004), studijního oboru Provozní technika (23-43-L/507) v následujících předmětech a skupinách předmětů: **všeobecně vzdělávacích předmětech**: český jazyk a literatura, cizí jazyky (anglický, německý a ruský jazyk), společenskovední předměty (občanská nauka, dějepis, nauka o společnosti), matematika, skupina předmětů výpočetní techniky (práce s počítačem, výpočetní technika, informační technologie, obsluha osobního počítače), **v odborných strojírenských předmětech** (technické kreslení, mechanika, stroje a zařízení, technologie, strojírenská technologie, stavba a provoz strojů, automatizace, kontrola a měření, odborná praxe); **v odborných ekonomických předmětech** (ekonomika, statistika, účetnictví, zbožiznalství)
- **průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v Domově mládeže**
- **efektivnosti využívání finančních prostředků** přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ ŠKOLY A OBCHODNÍ AKADEMIE

Výuku ve Střední průmyslové škole a Obchodní akademii zajišťuje 41 pedagog. Výchovný proces domova mládeže vykonávají 2 vychovatelé. V ekonomickém úseku je 5 technickoadministrativních pracovníků.

Personální podmínky pedagogického úseku jsou velmi dobré. Pouze jeden vyučující nesplňuje odbornou a pedagogickou způsobilost, jelikož nedosáhl vysokoškolského vzdělání. Pět vyučujících odborných předmětů nezískalo pedagogickou způsobilost, jedna z nich v současné době studuje doplňující pedagogické studium.

Vyučující **všeobecně vzdělávacích předmětů** splňují pedagogickou způsobilost všichni. Pouze někteří vyučující, kteří učí několik vyučovacích hodin německého jazyka (2 učitelky), matematiky (1 učitel) a výpočetní techniky (1 učitel), nauky o společnosti (1 učitel) nezískali pro tento předmět odbornou způsobilost. V úvazku těchto pedagogů nejsou výše jmenované předměty prioritní.

Výuku **strojírenských předmětů** a praxe zajišťuje ve střední škole celkem 10 učitelů. Absenci vysokoškolského odborného vzdělání u jednoho učitele ve výuce dostatečně nahrazuje jeho

dlouhodobá praxe. Dva pedagogové nesplňují pedagogickou odbornost. Několik učitelů učí teoretické předměty i odbornou praxi. Podíly výuky strojních předmětů

z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti jsou následující: 76 % hodin všech těchto předmětů je odučeno učiteli s obojí způsobilostí, 14 % odborně způsobile, 4 % pedagogicky způsobile a 6 % hodin je odučeno bez pedagogické a odborné způsobilosti.

Pro zajištění úrovně výuky škola zvolila formu garantů jednotlivých předmětů nebo skupiny předmětů (např. stavba a provoz strojů, stroje a zařízení a počítačová podpora konstruování). Jsou to vždy učitelé, kteří jsou odborníky pro danou oblast, případně mají velké zkušenosti ve výuce těchto předmětů. Pro výuku strojních předmětů je jmenováno osm garantů. Tito řeší v součinnosti s ostatními učiteli, kteří vyučují dané předměty, aktuální úkoly např. stavbu tématických plánů, úpravu náplně, přípravu zkušebních testů, maturitních otázek apod.

Výuku **odborných ekonomických předmětů** zajišťuje šest vyučujících, z toho dva nemají pedagogické vzdělání a jedna z vyučujících si v současné době pedagogické vzdělání doplňuje. Učitelka obchodní korespondence nezískala odbornou způsobilost pro tento předmět.

Vedení školy spolu s vyučujícími operativně řeší získání doplňkového pedagogického studia (DPS). Plán studia DPS je zpracován do roku 2004/2005 tak, aby případné studium učitelů nenarušovalo plynulý chod školy.

Výchovnou práci v **Domově mládeže** zajišťují dva vychovatelé, kteří splňují požadavky vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. V souladu s vyhláškou o středních školách však není počet vychovatelů ve vztahu k počtu ubytovaných žáků. Vyhláška stanovuje na 30 ubytovaných žáků 3 vychovatele a na každý započatý počet 30 žáků dalšího vychovatele. K 20. listopadu 2002 byl v Deníku výchovné skupiny zapsán 41 žák, výchovnou práci zajišťují 2 vychovatelé, což je v rozporu s citovanou vyhláškou.

Personální podmínky v předmětech všeobecně vzdělávacích, odborných strojírenských a odborných ekonomických mají velmi dobrou úroveň. Pět vyučujících bez pedagogického studia studuje, popřípadě se na studium připravuje. Personální podmínky v domově mládeže jsou příkladné z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vychovatelů, nevyhovující z hlediska počtu vychovatelů ve vztahu k počtu ubytovaných žáků.

Ředitel školy, který vstoupil do funkce 1. 9. 1990, během svého dvanáctiletého působení v čele školy přebudoval školu ze střední průmyslové školy na reprezentativní funkční školský subjekt, jenž spojuje střední odborné studium strojírenské a obchodní akademie, střední odborné studium nástavbové a vyšší odborné studium. Uměl velmi rychle reagovat na potřebnou zaměstnavatelskou sféru v regionu a rozšířil studijní nabídku pro různé věkové kategorie žáků od absolventů ZŠ, přes absolventy SOU a SŠ, až po vzdělávání dospělých. Plán práce na školní roky 2000/2001 – 2004/2005 vychází z profilů absolventů všech studovaných oborů školy a jeho základním cílem je vytvořit materiální, technické, personální podmínky pro žáky a učitele. Udržení kroku s celospolečenským vývojem podporuje vybudování informačního centra ve škole (knihovna, dvě studovny, počítačová technika, samoobslužná kopírka, tiskárna pro žáky) se samostatnou pracovníci, která je pro žáky i učitele k dispozici celodenně. Své koncepční kroky ředitel školy rozpracoval do krátkodobých plánů (současný *Plán práce školy na školní rok 2002/2003*), které postupně s celým pedagogickým týmem realizuje. Pozitivně je hodnoceno jeho podřízenými demokratické rozhodování ředitele školy včetně určité diplomacie jednání. Ve svých rozhodnutích se ředitel opírá o vnitřní poradní orgány – pedagogickou radu, studentskou radu. Zápisy z pedagogických rad dokazují, že jak aktuální, tak dlouhodobá témata jsou s pedagogy diskutována a konzultována. Nejužším poradním orgánem je vedení školy, které se skládá z nejbližších spolupracovníků, kteří zodpovídají za svěřené úseky. Oboustranná spolupráce je velmi dobrá, tuto situaci dokládá plynulý provoz a

chod školy. Vybudování stabilního pedagogického sboru (rok 1990 - 23 učitelů, rok 2002 - 42 učitelů), vybudování areálu školy se všemi potřebnými součástmi a provozy včetně jejich kvalitního vybavení, vytvoření kolegiálního pracovního klimatu dokládají, že vedení školy velmi dobře řídí pracovníky při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Kontrolní systém je vytvořen, avšak jeho realizace obsahuje značné rezervy. Především oblast hospitací je u ředitele školy a u obou zástupců ředitele školy nedostatečná. Hospitační činnost byla v uplynulém školním roce velmi malá (třídní knihy). Učitelé čerpají ve své pedagogické práci hlavně ze svých zkušeností a vlastní metodické zdatnosti. Vedení jejich práce v samotných hodinách není podporováno důslednou kontrolou, a tak dochází k nekoncepčnímu rozplánování učebních osnov (český jazyk a literatura, matematika, občanská nauka), malé metodické a didaktické zdatnosti, k nedostatečné názornosti a využití podpůrné informační techniky. Mnozí, především vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů, vyučují příliš konzervativně, kdy moderní výukové středoškolské formy práce nahrazuje přednáška pedagoga bez zaznamenání zpětné vazby od žáka. Nedodržování písemně vytyčeného kontrolního systému vede i k závažným nedostatkům v učebních plánech vzdělávacích programů (časté odpadávání vyučovaných hodin v letošním i loňském školním roce). Jestliže dojde ke kontrole, tak jsou učitelé průkazným způsobem seznamováni s výsledky své práce. Vynikající úroveň má kontrola třídní pedagogické dokumentace. Celkově kontrolnímu systému školy chybí účinnost a systematickosti.

Ve škole je jmenován výchovný poradce a protidrogový koordinátor, který v této funkci pracuje bez specializačního studia. Vedle profesní orientace žáků (v roce 2000/2001 byli přijati žáci, kteří ukončili SPŠ a OA, na VŠ - 22% a na VOŠ - 43%), spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami, Úřadem práce v Kutné hoře, zajišťuje besedy a odborné přednášky především s protidrogovou problematikou. Škola se velmi dobře vypořádává s jevem záškoláctví. Minimální preventivní program školy je vypracován a postupně realizován. Výchovný poradce má stanoveny konzultační hodiny a spravuje informativní tabuli výchovného poradenství.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je systémové a propracované. Ředitel školy stanovil a vytvořil podmínky pro studium všech vyučujících. Určil však tři jednoznačné priority: doplňkové pedagogické studium u učitelů odborných předmětů, vzdělávání učitelů cizích jazyků a učitelů výpočetní techniky. U těchto tří skupin je vypsán časový harmonogram případného studia na následující tři až čtyři roky. Ostatní vyučující využívají běžné komerční nabídky – nejčastěji pražského pedagogického centra. Jako každá jiná škola je i tato limitována v oblasti dalšího vzdělávání pracovníků nedostatkem finančním prostředků.

Organizační schéma školy je přesně dané: vedení školy tvoří ředitel, zástupce pro pedagogickou činnost, zástupce pro oblast provozně technickou a řízení praktického vyučování, hospodářka školy pro oblast provozně-ekonomickou a vedoucí vychovatel Domova mládeže. Každý z nich má jasně stanovené a písemně určené pracovní náplně a kompetence. Kromě toho, že se pracovně prakticky denně stýkají, mají pravidelné měsíční porady a v případech nutnosti porady mimořádné. Písemné náplně a kompetence stanovil ředitel i dalším pracovníkům školy: garantům jednotlivých předmětů (nahrazují funkci předsedů předmětových komisí), třídním učitelům, učitelům i vychovatelům.

Organizační uspořádání je obsaženo ve školní dokumentaci, v níž se nevyskytují zásadních nedostatky. Organizační řád školy, Pracovní řád a Vnitřní řád školy obsahují všechny požadované náležitosti. Škola má přesně vypracované řady učebeň teoretického vyučování, cizích jazyků, odborných pracoven a dílen. V Klasifikačním řádu školy je jasně stanovená povinnost žáků konat komisionální zkoušku při zameškání více jak 80 vyučovacích hodin, což má pozitivní vliv na absenci žáků ve škole. Předmětové komise ve škole ustaveny nejsou, jejich

fungování nahrazují tzv. garanti jednotlivých předmětů, jejichž funkce a náplň je stanovena, avšak v praxi je velice závislá na jejich jednotlivých realizátorech a navíc je zde vidět jejich nedostatečná kontrola vedením školy. Jejich činnost se zaměřuje převážně na činnost informativní a v některých případech organizační; jejich hlavní náplň – oblast metodická – však naplněna není. Ve škole existuje Občanské sdružení přátel a rodičů žáků školy, zájmové sdružení rodičů, které se zaměřuje hlavně na oblasti sloužící všem žákům: nákup knih do knihovny, nákup počítačového softwaru, knižní odměny pro nejlepší žáky. Studentská rada se schází s ředitelem pravidelně jedenkrát za měsíc a má tak pravidelně možnost seznámit ředitele s tím, co žáky nejvíce v dané době zajímá. Z rozhovorů se členy rady bylo patrné, že toto studentské sdružení slouží řediteli školy jako zpětná vazba, napomáhá žákům v řešení jejich připomínek a nápadů.

Přenos informací je ve škole zajištěn denním stykem, informačními nástěnkami a vyučujícími. Rodiče jsou o prospěchu a chování dětí informováni klasickými způsoby – studijními průkazy, písemně třídními učiteli a na třídních schůzkách.

Systém vedení pracovníků je propracovaný, opírá se o vynikající informační a organizační systém. Rezervy se projevují v kontrolním systému, kterému chybí funkčnost a systematičnost. Úroveň personálních podmínek (odborná a pedagogická způsobilost, organizace práce učitelů) podporuje učení žáků a umožňuje dobře realizovat schválené vzdělávací programy.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ ŠKOLY A OBCHODNÍ AKADEMIE

Výchovně-vzdělávací činnost je realizována ve školním areálu skládajícího se z původní historické dvoupatrové budovy z let 1937 – 1952, doplněné vlastní přístavbou realizovanou v letech 1992 – 1994 a rekonstruovanou budovou bývalého štábu Žižkových kasáren z let 1996 – 1999. Ke škole náleží i sportovní hala typu BIOS z let 1985 – 1989. Prostředí celého školního areálu a prostory pro výuku z hlediska funkčních, estetických, psychohygienických a bezpečnostních podmínek jsou nadstandardní, škola disponuje všemi potřebnými a nezbytnými součástmi. Ve školním areálu se nachází 32 učeben (dvě jazykové učebny, dvě odborné učebny techniky administrativy, čtyři učebny výpočetní techniky, šest laboratoří), 7 dílen (zámečnická, truhlárna, svařovna, kovárna, frézárna, soustružna, dílna-laboratoř) a 16 kabinetů. Žákům jsou k dispozici Domov mládeže, knihovna, studovna (přístup na Internet je ve škole samozřejmostí), školní klub, šatny a upravené venkovní prostory. V areálu se dále nachází učitelský klub, přednáškový sál pro 100 posluchačů, dostatečné prostorné kancelářské prostory, školní jídelna, bufet, sociální zařízení.

Vybavení školy učebnicemi, učebními pomůckami, didaktickou a informační technikou.

a) V oblasti výuky všeobecně vzdělávacích předmětů je vybavení školy velmi dobré. Do zařízení většiny učeben patří video a televizor. Žáci a učitelé mohou využívat služeb školní knihovny nabízející cca 10 000 svazků knih (učebnice, odborná literatura, beletrie); knihovna je přístupná denně (7 – 18 hodin) a pracuje v ní vysokoškolsky vzdělaná odbornice. Výuce slouží přednáškový sál pro sto posluchačů vybavený moderní audiotechnikou s možností projekce (2x video, 2x PC, TV). Obě jazykové učebny mají netradiční uspořádání lavic a nabízejí k použití

běžnou audiovizuální techniku. Při výuce společenskovedních předmětů lze využít nástěnné mapy a atlasy, videonahrávky a další materiály. Sbírka pomůcek pro matematiku obsahuje tradiční stereometrické modely, rýsovací soupravy a sady fólií do zpětných projektorů.

b) V oblasti výuky odborných strojírenských předmětů je vybavení školy vynikající. V jejím vybavení se odráží více než padesátiletá tradice výuky strojních oborů v této škole. Současně se však zde promítají změny ve výstavbě školy a technickém rozvoji daného oboru. Vedle klasického strojařského zařízení tradičních odborných dílen (zámečnická dílna, truhlárna strojní a ruční, kovárna a svařovna, soustružna a frézárna s klasickými“ obráběcími stroji (soustruhy, frézky, obráběčky apod.), mají žáci možnost pracovat s počítačem řízenými stroji CNC firmy EMCO Mayer, s moderní měřicí a diagnostickou technikou. Pro práci se žáky na těchto strojích učitelé využívají obnovitelných voskových polotovarů, což pro cvičné práce žáků plně vyhovuje a v neposlední řadě šetří nástroje pro tyto stroje. Některé dílny jsou v nové části školy a např. kovárna s podlahou pokrytou dlaždicemi bourá vžitou představu o tmavé a začouzené kovárně. V laboratořích metrologie, elektro a automatizace jsou rovněž kromě obvyklých (i starších, ale plně funkčních) měřících přístrojů k dispozici počítače s příslušným programovým vybavením. Ve škole je cca 150 aktivních počítačových stanic zapojených do fyzicky oddělených lokálních sítí. V počítačových učebnách se nachází 45 multimediálních počítačových stanic, jejichž základní parametry jsou následující: procesory Pentium II/233-350 MHz, Pentium III/350-600 MHz, operační paměť 32-128 MB, 2-6 GB HDD. Připojení k internetu pomocí mikrovlnného pojítka s přenosovou rychlostí 128 kB/s bylo v době inspekce inovováno na 10 MB/s. Zbývající počítače jsou umístěny v odborných učebnách techniky administrativy, v kabinetech a kancelářích. Vybavováním školy výpočetní technikou byl nastartován přechod od klasického přístupu k výuce technických disciplín k pojetí založenému na možnostech informačních technologií. Při výuce se používají programy pro konstruování (A-CAD a jeho nadstavby), technologické aplikace CAM (APS a další programy).

Ve vybavení školy se odráží více než padesátiletá tradice výuky strojních oborů v této škole. Současně se však v něm odráží i změny ve výstavbě školy a technickém rozvoji daného oboru. Ve škole je zámečnická dílna, truhlárna strojní i ruční, kovárna a svařovna, soustružna a frézárna s „klasickými,“ obráběcími stroji (soustruhy, frézky, obráběčky apod.), ale i dílna CNC obráběcích strojů. Pro práci žáků na těchto strojích učitelé využívají obnovitelných voskových polotovarů, což pro cvičné práce žáků plně vyhovuje a v neposlední řadě šetří nástroje pro tyto stroje. Některé dílny jsou v nové části a např. kovárna s podlahou pokrytou dlaždicemi bourá vžitou představu o tmavé a začouzené kovárně. V laboratořích metrologie, elektro a automatizace jsou rovněž kromě obvyklých (třeba i starších, ale plně funkčních) měřících přístrojů k dispozici počítače s příslušným programovým vybavením.

c) V oblasti výuky odborných ekonomických předmětů je vybavení školy rovněž vynikající.

Vyučujícím i žákům je k dispozici školní knihovna s dostatečnou nabídkou odborné literatury, časopisů, CD a kazet. Ve studovně, která je součástí knihovny, mohou žáci využívat ve volném čase počítače s připojením na Internet a kopírovací stroj. Pro potřeby výuky zajišťují učitelé formuláře a tiskopisy, se kterými ve vyučovacích hodinách pracují. Žáci jsou seznamováni se zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy. Ve vyučovacích hodinách předmětů statistika, zbožíznalství, ekonomika a účetnictví jsou využívány učebnice. Používaná řada učebnic účetnictví je doplněna sbírkou příkladů a sadou kontrolních testů. Škola odebírá celou řadu odborných časopisů a publikací, které jsou učitelům zdrojem dalších informací a výrazným pomocníkem. Tradiční zařízení učeben techniky administrativy bylo nahrazeno moderními elektronickými psacími stroji a výpočetní technikou (Celeron 1 GHz, operační paměť 256 Mz, 200 MB HDD). Pro výuku předmětu ekonomická cvičení a pro praktickou

maturitní zkoušku jsou využívány učebny výpočetní techniky. Při práci se používá software MS Office 2000.

Finanční prostředky jsou v celé oblasti zabezpečení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v souvislosti s finančními možnostmi školy vynakládány efektivně. Evidentní prioritou je zajištění výuky odborných předmětů.

Jak vyplývá ze zápisů z hospitační činnosti, zabývá se ředitel touto oblastí podmínek vzdělávání ve své kontrolní činnosti. Podnětů zde získaných je využito v koncepci rozvoje školy.

d) V oblasti výchovy v areálu Domova mládeže je vybavení příkladné. Budova DM je součástí v roce 1999 zrekonstruovaného areálu školy. Součástí ubytovacích kapacit je 19 ložnic se 40 lůžky, sociální zařízení (společné vředy pro 2 ložnice), místnost pro vychovatele, 2 kuchyňky vybavené varnou deskou, mikrovlnnou troubou a lednicí, klubovna s televizorem, videem a HI-FI věží, místnost pro nemocné (v době inspekce nebyla označena), terasa a sklady. Estetická úroveň uvedených prostor je velmi dobrá. Celodenní stravování zajišťuje školní jídelna. Pro sportovní a tělovýchovnou činnost mají ubytovaní žáci 2x týdně vyhrazené hodiny v tělocvičně s posilovnou. Denně mají žáci přístup do školní knihovny a dvou studoven s připojením na Internet. Přípojkou na počítač s napojením na školní síť a Internet jsou vybaveny všechny ložnice. Kontrolní činnost realizuje vedoucí vychovatel, není však dokumentována. Výši měsíčních poplatků za ubytování v DM ve školním roce 2002/2003 stanovil ředitel školy po projednání na pedagogické radě v souladu s platnou vyhláškou.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní využívání materiálních zdrojů určených pro výchovnou činnost v DM.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou vynikající, podporují učení žáků a umožňují ve škole efektivně realizovat vyučované obory včetně příkladného zabezpečení ubytování žáků.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ ŠKOLE A OBCHODNÍ AKADEMII

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací programy sledované Střední průmyslové školy a Obchodní akademie: Strojírenství (23-41-M/001), Obchodní akademie (63-41-M/004), Provozní technika (23-43-L/507), které škola realizuje, jsou řádně zařazené v **Rozhodnutí** o zařazení školy do sítě škol vydaném 27. 3. 2002. Ředitel školy má pro každý studijní obor vytvořený vlastní učební plán, který odpovídá schváleným učebním dokumentům MŠMT ČR.

Vzdělávací programy Střední průmyslové školy a Obchodní akademie jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Studijní obor Strojírenství je vyučován dle učebního plánu schváleného MŠMT ČR dne 29. 12. 1997, čj. 37 747/97-23, s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem. Škola nabízí žákům vhodnou kombinací výběrových předmětů možnost studovat ve strojírenských třídách se čtyřmi typy zaměření: mechatronika, stavba a provoz automobilů, informační systémy, technické a informační služby. Především zájem průmyslových podniků, dále zájem o výpočetní techniku a rychlý rozvoj a vývoj doby vedl vedení školy k vytvoření co nejširší nabídky studia

strojírenství. Variabilnost studia umožňuje i materiální vybavení školy. Škola svým invenčním přístupem umožňuje žákům naplňovat profil studovaného oboru, jehož hlavním krédem jsou postupem vědeckotechnického rozvoje vzrůstající nároky na kvalifikovanou pracovní činnost a rychlou adaptaci na změny trhu práce a kvalifikací. *Profil absolventa* studijního oboru strojírenství je realizován.

Studijní obor Provozní technika (23-43-L/507) je vyučován dle učebního plánu schváleného MŠMT ČR dne 29. 12. 1996, čj. 27 590/95-23 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem. *Profil absolventa* studijního oboru Provozní technika je dvouletým studiem naplňován, žáci si rozšiřují své vzdělání všeobecné i odborné a jsou připraveni pro výkon náročných dělnických činností v oblasti vědeckotechnické.

Rozvrh hodin obou oborů vychází ze schválených učebních dokumentů. Škola neprovedla žádné změny v počtu hodin jednotlivých předmětů a podařilo se jí sladit rozvrh i v kombinovaných třídách. Náplň výuky mají učitelé zpracovanou ve formě časově tematických plánů. Kontrolou třídních knih za letošní i minulý školní rok bylo zjištěno, že ve výuce odborných předmětů nedochází k výpadkům výuky.

Studijní obory střední průmyslové školy jsou vyučovány v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Studijní obor **Obchodní akademie** (63-41-M/004) je ve školním roce 2002/2003 1. ročník vyučován dle učebních dokumentů ze dne 23. srpna 2001, které schválilo MŠMT pod č. j. 23 842/2001-23. Dle tohoto dokumentu v souladu s poznámkami škola rozpracovala svůj učební plán. Pro žáky 2., 3. a 4. ročníku platí učební plán zpracovaný podle č. j. 19 295/94-23 ze dne 24. června 1994. Hodinové dotace odpovídají školou rozpracovaným učebními plány. Praxe je nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy. Kontrola plnění učebních osnov je součástí hospitační činnosti a je zakomponována v plánu kontrolní činnosti. Vzdělávání vymezené vzdělávacím programem Obchodní akademie vytváří předpoklady pro získání odborné kvalifikace umožňující uplatnění v širokém spektru ekonomických, obchodně podnikatelských, administrativních a organizačních činností ve všech typech organizací. Studijní program školy naplňuje *profil absolventa* Obchodní akademie.

Studijní obory Obchodní akademie jsou vyučovány v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Povinná dokumentace je řádně vedena a zachycuje průběh vzdělávání. Výjimku tvoří řádné plnění učebních plánů (odpadávání vyučovacích hodin uplynulý a současný školní rok). *Vnitřní řád školy pro SPŠ a OA* vydaný 31. 8. 2001 obsahuje soubor opatření a pravidel řídicí provoz a chod školy, vymezuje povinnosti a práva žáků. Dokument svým obsahem deklaruje jasná pravidla nutná pro život školy. Řád vymezuje i problém absencí žáků a svými ustanoveními široce ovlivňuje řádnou docházku žáků do školy. Absence žáků školy je malá. *Evidence žáků* je vedena, jednotlivé součásti školy jsou přesně oddělené. *Třídní výkazy SPŠ a OA* jsou vedeny a kontrolovány velmi pečlivě, případné změny jsou vždy zdůvodněny a řádně podepsány příslušnou osobou. *Protokoly o přijímacím řízení do SPŠ a OA* ve školním roce 2001/2002 uvádějí základní údaje o organizaci a výsledcích přijímacího a odvolacího řízení, jejich vypovídací hodnota je velmi dobrá. *Protokoly a výkazy o ukončování studia SPŠ a OA* mají vynikající úroveň, *protokoly o komisionálních zkouškách* obsahují všechny potřebné náležitosti. Pedagogická rada je začleněna do organizačního řádu školy jako poradní orgán ředitele školy. *Jednání pedagogické rady* je dokumentováno v podobě *zápisů*, které zaznamenávají její program a průběh. Díkce poradního orgánu je však ze zápisů málo zřetelná, neboť většinou neobsahují usnesení, závěry, návrhy či doporučení. *Rozvrh hodin* všech studijních oborů vychází ze schválených učebních dokumentů, je zpracován s ohledem na

skladbu studijních oborů, kapacitní možnosti školních prostor a dopravní obslužnost v regionu. Respektuje požadavky vyhlášky o středních školách na délku přestávek, začátků a konce vyučování. V souladu s vyhláškou však není celkový počet hodin povinných předmětů odučených v jednom dni, neboť třída S3 má v úterním rozvrhu 9 vyučovacích hodin, což o jednu hodinu převyšuje počet hodin stanovených vyhláškou.

Porovnáním rozvrhu hodin školního roku 2001/2002 a školního roku 2002/2003 a zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že v uplynulém a letošním školním roce docházelo a dochází ke značnému odpadávání vyučovacích hodin v jednotlivých třídách (příklad **školního roku 2001/2002**: třídní knihy S 1.A odpadlo 13 vyučovacích hodin předmětu technické kreslení, 10 vyučovacích hodin tělesné výchovy dívky, 3 vyučovací hodiny dějepisu, 2 hodiny fyziky; S 2, O 1.A, O 1.B, PT 1 atd.; příklad pro stávající **školní rok 2002/2003** O 1.A: nebyly odučeny následující vyučovací hodiny: 13. 9. KAJ, 3. 10. EKO, 10. 10. EKO, OBN, 15. 10. Tvd, 18. 10. PEK, 14. 11. EKO, OBN; odpadlé hodiny uvádějí třídní knihy tříd OA 1.B, PT 2 atd.). Zápisy v třídních knihách je zapsáno – vyučovací hodina odpadla.

Sporadická hospitační činnost vedení školy a porady s guaranty jednotlivých předmětů s vedení školy dokládají, že kontrolní systém probíhá, je průkazně písemně deklarován a rozpracován. Avšak výše uvedená a rozebraná skutečnost dokazuje, že systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov má značné rezervy, není systematický a důsledný.

Realizace sledovaných vzdělávacích programů je v souladu se schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR. Povinná dokumentace je vedena a zachycuje průběh vzdělávání, její formální a obsahová úroveň je velmi dobrá. Výjimku tvoří průkazné plnění učebních plánů sledovaných studijních oborů. Rezervy byly nalezeny v systému kontroly naplňování učebních plánů, v uplynulém školním roce 2001/2002 a letošním školním roce 2002/2003 docházelo a dochází k odpadávání vyučovacích hodin, tudíž určený týdenní počet hodin není v některých třídách v některých časových údobích dodržen. Tento zásadní nedostatek je porušením školského zákona, dle něhož výuka probíhá dle schválených učebních plánů. Kontrolou rozvrhu hodin s reálnou výukou bylo zjištěno, že v jedné třídě byl překročen celkový počet osmi hodin povinných předmětů odučených v jednom dni, čímž došlo k porušení vyhlášky o středních školách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve Střední průmyslové škole a Obchodní akademii – všeobecně vzdělávací předměty

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura

Předmětu vyučují čtyři vyučující (jedna externí), jejichž odborná a pedagogická způsobilost je v souladu s platnou právní normou, což se příznivě projevuje zejména v odborné složce výuky. V průběhu inspekce bylo sledováno 17 vyučovacích hodin.

Účelově připravenou a cílenou vstupní, průběžnou nebo závěrečnou motivaci využívali vyučující minimálně. K hodnocení znalostí žáků sloužily převážně metody ústního či písemného zkoušení, průběžné slovní hodnocení žáků bylo časté jen u jedné vyučující. U jedné vyučující se opakovalo zdlouhavé a neproduktivní zkoušení bez zaměstnání nezkoušených žáků. Klasifikace byla vždy zdůvodněna.

Požadavek učebních osnov na rozdělení učiva do jednotlivých ročníků realizovali vyučující zpracováním tematických plánů pro jednotlivé ročníky. Jejich plány jsou však stejně rámcové jako učební osnovy, jejichž obsah navíc nekopírují důsledně. Tematické plány jednotlivých vyučujících mají odlišnou vypovídací hodnotu. V některých jsou uvedena jen obecná témata či názvy literárních směrů bez jmen autorů a jejich děl. Ve spojení s často nekonkrétními zápisy o

probraném učivu v třídních knihách je plánovací funkce některých tematických plánů používaných v probíhajícím školním roce ve vztahu k učebním osnovám velmi omezená. Nejvýrazněji se to projevilo v nastavbovém studiu tříd PT1 a PT2, kde mělo plánování výuky v uzavřeném dvouletém studijním cyklu 2000/2001 a 2001/2002 výrazné nedostatky. Při bezprostřední přípravě na výuku se dva vyučující soustředili zejména na obsahovou složku, metodickou složku několikrát nedocenili, jindy nahradily rutinou. Plánování a příprava výuky jsou celkově hodnoceny jako průměrné, ve studijním oboru Provozní technika jako pouze vyhovující.

Při volbě vyučovacích metod převažovaly tradiční metodické postupy zastoupené verbálním stylem a frontálním pojetím s dominantní rolí vyučujícího. Cíle některých sledovaných vyučovacích hodin byly v jejich úvodu formulovány málo zřetelně. Dvě vyučující zařazovaly na dobu individuálního zkoušení skupinovou práci s rozdílnou mírou efektivit. Osnovami doporučené řešení problémových úkolů zařadila do navštívených hodin jen jedna vyučující. Situační komunikační hry či soutěže ani mluvní cvičení zastoupeny nebyly. V části navštívených hodin neodpovídala míra literárněhistorických poznatků pojetí výuky literatury uvedenému v učebních osnovách, vyskytly se i 3 hodiny monologického výkladu literární historie bez jediné ukázky. V hodinách jazykového vyučování bylo nedostatečně odděleno učivo opakované či procvičované od učiva nového. Obsah i rozsah komunikační výchovy málo odpovídá společenskému a profesnímu zaměření žáků, zvláště v oboru Obchodní akademie a Provozní technika. V závěru většiny vyučovacích hodin byl věnován nedostatečný prostor pro shrnutí a zopakování probraného učiva. Volba metod a forem výuky byla u jedné vyučující velmi dobrá až příkladná, u zbývajících vyučujících byla nejhůře hodnoceným jevem.

Psychohygienu práce byla ve většině hodin ovlivněna volbou výše uvedených vyučovacích metod zatížených rytmickým stereotypem představovaným verbálně aktivním učitelem a žákem – „posluchačem či zapisovatelem,,.

Výuka probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd, jejichž psychohygienu odpovídá standardu z hlediska osvětlení, teploty a čistoty. Všechny učebny jsou vybaveny standardním školním nábytkem, k dispozici je i základní audiovizuální technika, ve sledovaných hodinách však využívaná nebyla. V hodinách literární výchovy žáci pracovali s čítankami, systematická práce s učebnicemi literatury registrována nebyla. Vyučující doplňovali výklad zápisem na tabuli, případně i obrazovým materiálem. Časté bylo diktování literárně historických údajů pro žáky běžně dostupných. Materiální podpora většiny sledovaných hodin byla podprůměrná.

Interakce mezi žáky a vyučujícími byla v jednotlivých třídách rozdílná. Pracovní zaujetí a respektování pravidel vzájemného chování bylo zaznamenáno ve třídách OA2B a S2B. Naopak většina žáků některých tříd (např. S4B, PT2) věnovala výkladu malou pozornost. Často tento stav souvisel s mírou kompetencí, kterou vyučující poskytli žákům. Zvolené vyučovací metody vytvářely malý prostor pro komunikaci žáků, jejíž cílený nácvik nebyl zaznamenán.

Průběh vzdělávání a výchovy byl v předmětu český jazyk a literatura u sledovaných učitelů odlišný a jeho úroveň byla velmi dobrá, průměrná i podprůměrná. Nejslabším článkem hodnocené výuky jsou volba metod a forem práce a materiální podpora výuky. Celkově je výuka hodnocena jako průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech cizí jazyky (anglický, německý, ruský jazyk)

Ve škole jsou vyučovány anglický, německý a ruský jazyk. Výuku zajišťuje celkem deset vyučujících, pět učí anglický a pět německý jazyk a jedna vyučující učí kromě německého i ruský jazyk. Z uvedeného počtu jsou dvě vyučující německého jazyka způsobilé pouze

pedagogicky, všichni ostatní jsou způsobilí odborně i pedagogicky. Nedostatek odborné způsobilosti se ve výuce neprojevuje, je u obou vyučujících nahrazen dlouholetou praxí a přehledem. V průběhu inspekce byla jedna vyučující v pracovní neschopnosti, u všech ostatních bylo hospitováno opakovaně. Celkem bylo zhlédnuto 26 hodin (12 angličtiny, 12 němčiny a 2 hodiny ruštiny).

Oblast motivace a hodnocení představuje ve výuce cizích jazyků jedno z nejslabších míst. Prakticky všechny hodiny postrádaly úvodní motivaci, většinou bylo žáky zapsáno pouze téma hodiny. Všechny hodiny postrádaly průběžné a systematické hodnocení žákovské úspěšnosti. Zkoušení bylo zaznamenáno celkem v sedmi hodinách, avšak známky nebyly – kromě dvou případů – vůbec žákům zdůvodněny a jejich úspěšnost také nebyla zhodnocena. Pochvala – jako jeden z nejsilnějších motivačních momentů – se objevila ve čtyřech hodinách.

Atmosféra v hodinách byla přátelská a příjemná, žáci se nebáli v případě nejasností vyučujících zeptat. Jejich případné dotazy jim byly fundovaně zodpovězeny.

Vyučování cizích jazyků probíhalo v souladu s učebními dokumenty. Časově tematické plány byly podrobněji zpracovány v sekci německého jazyka a v ruském jazyce. Plány jazyka anglického byly pouze rozpracováním používaných učebnic a jejich praktický význam je minimální.

Plánování, příprava a průběh jednotlivých hodin byly průměrné, hodiny se vzájemně hodně podobaly. Po nulovém úvodu následovala kontrola domácího úkolu a poté se celou hodinu opakovalo nebo procvičovalo učivo z předchozích hodin. Shrnující závěr nebyl viděn z časových důvodů ani jednou. Pouze ve dvou hodinách byla vykládána nová gramatika, minimálně názorně, pouze za použití tabule a křídly. V naprosté většině hodin převažoval frontální styl výuky, celá třída pracovala vždy na stejném úkolu. Hodiny byly jednotvárné a zdouhavé, jedno zadání pokrylo celou vyučovací jednotku. Výjimkou bylo pět hodin angličtiny, kde žáci pracovali ve dvojicích nebo větších skupinách. Kromě dvou hodin konverzace v anglickém jazyce a jedné v německém bylo pro ostatní typické maximální zapojení vyučujících a velmi malé zapojení žáků. Malou pozornost věnovali vyučující systematické opravě výslovnosti; nebyl viděn žádný nácvik správné výslovnosti ani spelování. Velmi často se vyučující spokojovali s jednoslovnými odpověďmi. Diferenciace školní nebo i domácí práce viděna nebyla. Se slovníky pracovali žáci pouze v jedné hodině němčiny. Materiální zabezpečení výuky bylo průměrné – z veškeré didaktické techniky byl ve 14 hodinách použit magnetofon, který je pevnou součástí výuky všech vyučujících. Pouze jediná ze všech vyučujících cizích jazyků použila ve dvou hodinách angličtiny zpětný projektor. Žádná jiná pomůcka použita nebyla. Názornost výuky jazyků byla jejím největším nedostatkem.

Výuka probíhala ve dvou specializovaných jazykových učebnách, vybavených potřebnou didaktickou technikou, která však, jak je uvedeno výše, použita nebyla. Vzhledem k počtu vyučovaných hodin jazyků tyto dvě třídy nestačují, a proto další hodiny probíhaly v kmenových třídách. Jejich zařízení a vybavení ničím žáky k výuce cizích jazyků nemotivuje. Všechny třídy jsou dostatečně prostorné, nábytek vyhovující a ventilace dostatečná.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách cizích jazyků byl celkově průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině společenských předmětů (občanská nauka, dějepis, nauka o společnosti)

Na výuku občanské nauky neměla vliv ani získaná odborná či pedagogická způsobilost. Po stránce odborné vyučující, která jako jediná vyučuje ve škole tomuto předmětu, učivo řádně neutřídila a nepropracovala, takže žáci tápali v souvislostech především ve společenské vědě filozofii. Struktura používaných pracovních metod byla jednostranná a pro žáky nepřínosná. Výrazný rozdíl přináší výuka dějepisu, získaná pedagogická a odborná způsobilost obou

vyučujících je náležitě profesionálně využívána. Nauka o společnosti, jež probíhá týdně jednu hodinu v nástavbovém studiu, je vyučována v jedné třídě odborně a pedagogicky způsobilou vyučující a v druhé třídě vyučujícím bez odborné způsobilosti, tento fakt neměl vliv na kvalitu výuky, naopak učitel měl snahu žáky aktivně podporovat v aktivním učení. Personální zajištění výuky je velmi dobré.

Vynikající motivační prvky prolínaly celou výukou dějepisu od aktivní rekapitulace předchozího a obsah nového učiva, jeho aktualizaci mezipředmětové vztahy. Vyučující uměly velmi dobře žáky zaujmout a získat. Žáci, podporováni motivačními náboji, pracovali s radostí a zájmem. Příkladná motivace byla propojena s efektivními metodami a nástroji hodnocení, každý žák byl informován o svých kladech a záporech, byla konkretizována doporučení pro jeho další práci. Systematické hodnocení žáků mělo silný motivační akcent. V předmětu občanská nauka vycházela vyučující z automatického zájmu žáků o společenské vědy a o studium jako takové. Absence pozitivní motivace se odrážela v celé výuce, v níž žáci pasivně přihlíželi, probíraná velmi konzervativně podaná, je neoslovovala, byť se mnohdy jednalo o problémy týkající se každodenního života. Pro podporu výuky výrazně chyběla aktualizace učiva a využití mezipředmětových vztahů. Až v závěru sledovaných hodin začala vyučující využívat aktuálních témat, do kterých se žáci aktivně zapojovali. Zkoušení žáků bylo velmi zdouhavé (trvající 20 minut), žáci se velmi špatně vyjadřovali, známky postrádali konkrétní zhodnocení. Sledovaným hodinám v tomto předmětu chyběla nejen úvodní část s motivujícím uvedením do problematiky, avšak absentovala závěrečná, hodnotící a shrnující část. Motivace a hodnocení v dějepisu měly vynikající úroveň, v občanské nauce a nauce o společnosti ve druhém ročníku se objevují citelně slabá místa.

Žáci se ve všech hodinách chovali korektně, i přes nezáživnost výuky v občanské nauce vyučující respektovali. Vzájemná interakce v dějepisu a nauce o společnosti v prvním ročníku byla velmi dobrá, založená na vzájemném respektování osobností. Ve třídách vládlo pozitivní pracovní klima.

Vyučující mají vypracovány časově tematické plány, které korespondují s učebními osnovami. V dějepisu a nauce o společnosti mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. V občanské nauce nereagují na změny ve společnosti, nejsou aktualizovány. Reálná výuka občanské nauky se jimi neřídí. Kontrolou zápisů v třídních knihách loňského školního roku bylo zjištěno, že plánovaná výuka není dodržována a velký vliv na nepřesnou realizaci časových plánů má odpadávání hodin občanské nauky (školní rok 2001/2002- S2 odpadly 4 vyučovací hodiny, S3A odpadlo 7 vyučovacích hodin, S4 odpadlo 9 vyučovacích hodin). V souvislosti s touto skutečností vyučující velmi těžce naplňuje učební osnovy, jelikož nekoncepčně přesunuje jednotlivá témata z ročníku do ročníku. Plány vyučující mají pouze formální charakter, plánování předmětu je nevyhovující.

Vyučující dějepisu pracují se žáky variabilními metodami práce, které podporují kooperativní učení a udržují žáky v aktivitě po celou výuku. Pracovní metody a formy jsou jasné, srozumitelné, výuka je systematická, pro žáky utříděná. Problémy se vyskytovaly v zapojování žáků do aktivního učení v občanské nauce, ke schopnosti aplikovat nové poznatky, v hodinách bylo velmi málo využíváno dalších zdrojů informací. Výuka postrádala využití moderních technických prostředků, činnostní učení ve smyslu střídání vyučovacích a myšlenkových činností, problémové zadávání úkolů a jejich vyhodnocování, týmovou práci. Podstatná část vycházela z monologu vyučující, která pomocí knižních učebnicových vět téma vysvětlovala. Žáci pasivně přihlíželi a zapisovali poznámky do sešitů, jelikož nevládnou učebnice. Učitelka svým přímým způsobem vedení vyučování vůbec nerozvíjela další, učebním programem stanovené kompetence žáků (komunikativní dovednosti, řešení problémových situací). V závěru hospitačního týdne se styl výuky měnil, způsob frontální výuky byl pomalu nahrazován skupinovou prací, kterou ale vyučující nevyhodnotila. Použité vyučovací metody

vyžadují zvýšenou pozornost ze strany vyučujících, aby mohla dle učebních osnov ve sledovaném předmětu plnit vedle složky informativní i složku formativní, která se ve výuce neprojevovala. Psychohygienické podmínky měly průměrnou kvalitu, která souvisela s tradičním způsobem vyučování, v občanské nauce průměrnou úroveň. Vzhledem k častým střídáním činností a vhodným relaxačním technikám v dějepisu byly nadprůměrné. Materiální podpora dějepisu byla dána vhodnými učebnicemi, které žáci vlastnili a se kterými bylo účelně pracováno, mapami, obrazovými tabulemi, audiotechnikou. Občanská nauka a nauka o společnosti měla v oblasti materiálního vybavení výrazné nedostatky. Hodinám chyběla jakákoliv názornost, výuka byla postavena pouze na monologu učitelky a zápisem v sešitech žáků, které je používají jako učební materiál. Odborná literatura nebyla ani doporučována.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných společenskovedních předmětech měl značně rozdílnou úroveň. Výuka dějepisu byla hodnocena jako vynikající, výuka občanské nauky vykazovala výrazné nedostatky, výuka předmětu nauka o společnosti měla průměrnou úroveň.

Celkově je výuka všech společenskovedních předmětů hodnocena jako průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Časová dotace předmětu ve všech oborech vyučovaných školou je v souladu s příslušnými učebními plány. Pouze jeden z osmi vyučujících matematiky není úplně kvalifikovaný k výuce předmětu na daném typu školy, chybějící pedagogickou odbornost si doplňuje studiem. Toto, téměř příkladné personální zajištění výuky se však do její kvality nepromítlo. Práci mladších vyučujících provázela nezkušenost při plánování výuky a metodické nedostatky při přípravě na hodiny, práci starších vyučujících provázela setrvačnost v překonaných metodách a formách.

Nejvíce používaným motivačním stimulem pro žáky byla klasifikace. Podklady pro ni získávali vyučující především z písemných prací, četnost jejich zadávání byla obvyklá. Výsledná klasifikace ústního zkoušení byla vždy pedagogem veřejně před studenty oznámena a zdůvodněna. Žáci byli málo motivováni a zapojováni do práce při výkladu nové látky. Vyučujícím chyběla zpětná vazba, pouze formálně si ověřovali zda je jim rozumět. Většina hodin postrádala zásadu zopakování a upevnění nové látky. Časté bylo i ukládání domácích úkolů. V oblasti motivování a hodnocení žáků byly při sledované výuce klady a záporny v rovnováze.

Při tvorbě tematických plánů vyučující nepochopili ideu rámcově pojatých učebních osnov, práci plánují po ročnicích, chybí časové rozvržení výuky daného předmětu v celém čtyřletém, resp. dvouletém cyklu. Zohledněny nejsou ani rozdílné požadavky na obsah i rozsah učiva pro jednotlivé studijní obory (např. žákyně obchodní akademie se učí analytickou geometrii v prostoru a neučí se finanční matematiku). Do plánů je zařazeno prakticky veškeré doporučené rozšiřující učivo (např. i komplexní čísla a diferenciální počet). Proces plánování výuky matematiky na škole není koordinován sekcí matematiky. Vlastní zpracování plánů je pečlivé, tematické celky jsou podrobně rozpracovány do dílčích kapitol s přesně stanoveným počtem hodin, které jim mají být věnovány. V přípravě pedagogů na hodiny převažuje obsahová složka nad metodickou. Plánování a bezprostřední příprava na výuku měly průměrnou úroveň.

Sledované hodiny byly organizačně založeny na metodě frontální práce. Učivo se předkládalo žákům axiomaticky, nové poznatky se neodvozovaly z předchozích znalostí, platnost výroků a tvrzení se nedokazovala. Nepostupovalo se od jednoduchého k obecnému, ale často naopak. Nové učivo pedagogové zpravidla nevysvětlovali, pouze podle hotových vzorů učili žáky

mechanicky řešit analogické úlohy. Výuka byla často uspěchaná, málo přispívala k rozvoji logického a abstraktního myšlení žáků, nerozvíjela jejich myšlenkovou samostatnost. Celkově měly použité vyučovací metody ve sledované výuce pouze vyhovující úroveň.

V hodinách panovala pracovní atmosféra, byly však monotónní. Nebyl v nich vytvořen prostor pro relaxaci, chyběla změna tempa a jeho gradace. Pracovalo se s křídou a tabulí, používaly se kalkulátory a učebnice. Další učební pomůcky využity nebyly, přestože probíraná látka tuto možnost nabízela. Psychohygienu a materiální podpora sledované výuky měly průměrnou úroveň.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách matematiky byl celkově hodnocen jako průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů výpočetní techniky (práce s počítačem, výpočetní technika, informační technologie, obsluha osobních počítačů)

Časové dotace hodnocených předmětů jsou v souladu s učebními plány školy. Předměty vyučuje pět pedagogů, z nichž tři jsou úplně kvalifikovaní. Jeden ze zbývajících dvou učitelů postrádá odbornou způsobilost a druhý postrádá pedagogickou způsobilost. Absence úplné kvalifikovanosti těchto učitelů neměla negativní vliv na kvalitu výuky, byla nahrazena velmi dobrými odbornými znalostmi.

Pozitivní motivace prolínala všemi hodinami, kladným motivačním prvkem byla atraktivnost probíraných témat a řešení praktických úloh. Žáci měli dostatek možností pro prezentaci vlastního názoru, aktivně se zapojovali do práce a ochotně plnili zadané úkoly. Podklady pro klasifikaci získávali vyučující tradičním ústním a písemným zkoušením. Motivace a hodnocení žáků měly velmi dobrou úroveň.

Vyučující mají sestaveny časově tematické plány, které korespondují s učebními osnovami, mají velmi dobrou vypovídací hodnotu a svědčí o jasné a přehledné koncepci výuky těchto předmětů ve škole. V přípravě na výuku se odrážel pozitivní vztah učitelů k oboru. Plánování a bezprostřední příprava na výuku měly vynikající úroveň.

Třídy byly při výuce předmětu děleny, každý žák měl svůj počítač, výjimečně se pracovalo ve dvojicích. Vyučující se věnovali jednotlivým skupinám či žákům, snažili se je spontánně vtáhnout do aktivního učení, jejich organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Výuka byla systematická, žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat nové poznatky, při výuce bylo účelně využíváno dalších zdrojů informací. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Použité vyučovací metody byly na velmi dobré úrovni.

Učební prostředí je podnětné a estetické. V hodinách panovala pracovní atmosféra, tempo výuky se měnilo. Vyučování probíhalo v odborných učebnách, jejichž vybavení je nadstandardní. Psychohygienu a materiální podpora sledované výuky byly velmi dobré.

Celkově byla úroveň sledované výuky ve skupině předmětů práce s počítačem, výpočetní technika, informační technologie, obsluha osobních počítačů velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve Střední průmyslové škole – odborné strojní předměty

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných strojních předmětů (technické kreslení, mechanika, stroje a zařízení, technologie, strojírenská technologie, stavba a provoz strojů, automatizace, kontrola a měření, odborná praxe)

Všechny hodiny jsou učiteli pečlivě připraveny. Dominantní ve všech hodinách byla rovněž vysoká odbornost všech učitelů. Hodiny měly logickou stavbu a strukturu, s výjimkou jedné hodiny praxe, která působila poněkud chaoticky. V úvodu se učitelé věnují zopakování starší látky, případně i přezkoušení. Na již probranou látku navázal přednes nové látky. Z metod převládal výklad, který ovšem nebyl jen pouhým monologem učitele, daleko spíše to byl velice efektivní řízený rozhovor, do kterého se zapojovali žáci. V hodinách, kde žáci neměli dispozici učebnice, byl prostrídán diktováním poznámek. Rozsah přednášené látky a tempo jeho výkladu bylo odpovídající. Kladně lze hodnotit mezipředmětové prvky, které se ve výkladu často objevily. Většinou hodin nechyběl závěr a zhodnocení.

Při výuce předmětů technické kreslení a kontrola a měření jsou žáci děleni do skupin, což učitelům umožňuje skutečně individuální práci s jednotlivými žáky. Žáci mají ve všech předmětech dostatek prostoru na dotazy, každý učitel má konzultační hodiny, ve kterých mají žáci možnost se doškolit v probírané problematice. V hodinách je častá vnější motivace nejčastěji pochvalou.

Přístup všech vyučujících ke studentům byl velmi vstřícný a byl založen na respektování jejich osobnosti. Žáci mají možnost se kdykoli zeptat, na jejich názor je brán patřičný ohled. Komunikace mezi žáky a učiteli je bezproblémová, klidná a přátelská, nechybí ani humor.

Standardizované celostátní evaluační nástroje (srovnávací zkušební testy) nejsou pro tyto odborné předměty k dispozici. Učitelé získávají přehled o znalostech žáků písemnými testy a ústním zkoušením, v laboratorních předmětech vypracováním zpráv o měřeních. Počet známek, které jsou zaznamenávány do klasifikačních archů v třídních knihách je dostatečný, žáci nejsou klasifikováni na základě ojedinělých výsledků zkoušení a mají tak možnost si horší výsledky včas opravit.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách odborných strojních předmětů byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v Obchodní akademii – odborné ekonomické předměty

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině odborných ekonomických předmětů (ekonomika, statistika, účetnictví, zbožíznalství, odborná praxe)

Předměty ekonomika, účetnictví, zbožíznalství a statistika vyučuje šest učitelů, z toho dva nemají pedagogické vzdělání a jedna z vyučujících si v současné době pedagogické vzdělání doplňuje. Absence pedagogické složky vzdělání se projevila u jednoho vyučujícího předmětu zbožíznalství nižší kvalitou výuky, spočívající v nevhodném strukturování vyučovací hodiny. Další vyučující bez pedagogického vzdělání výuku vedli bez metodických chyb.

Ve všech vyučovacích hodinách byli žáci seznamováni s plánovanými aktivitami a cíli. Zájem o činnosti byl vyvoláván rozdílnými způsoby, v předmětech ekonomika a účetnictví například přitažlivými formami opakování odborné terminologie. Prověřování znalostí a vědomostí velmi efektivně organizovala učitelka ve vyučovacích hodinách ekonomiky a účetnictví. Ústně zkoušeným žákům bylo hodnocení sděleno bezprostředně po zkoušce s patřičným vysvětlením. Ve čtvrtém ročníku zkoušení žáci souvisle odpovídali na otázky z maturitních okruhů. Otázky byly vyučující srozumitelně formulovány a postihovaly probíranou problematiku. Hodnocení

bylo veřejné, objektivní a s patřičným zdůvodněním, k ohodnocení výkonu byli v některých hodinách vyzváni také spolužáci. Vědomosti žáků nebyly prověřovány a klasifikovány ve vyučovacích hodinách předmětu zbožíznalství. Někteří vyučující využili možnosti ohodnotit též aktivitu a spolupráci žáků ve vyučovací hodině a výkony žáků pochválili. Ve některých vyučovacích hodinách vládlo příjemné pracovní klima, po překonání prvotních rozpaků byli žáci aktivní.

Výuka ve sledovaných předmětech ekonomického charakteru (ekonomika, účetnictví, zbožíznalství a statistika) probíhala dle dvou schválených plánů studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie. Časová dotace některých předmětů je posílena v souladu s poznámkami k učebnímu plánu vydanému MŠMT. Vhodně provedeným členěním učiva byly zajištěny návaznost mezi jednotlivými ročníky studia a dobré podmínky pro uplatňování mezipředmětových vztahů. Pro všechny sledované předměty mají vyučující v časových tematických plánech učivo rozvržené do jednotlivých ročníků studia. Časové tematické plány jsou výsledkem týmové práce učitelů, kterou zajišťuje garant předmětu, jímž je vybraný učitel. Tímto postupem je zajištěna kontinuita výuky a nedochází k překrývání učiva. V plánech byl vytvořen prostor pro aktualizaci učiva s ohledem na změny obecně závazných právních předpisů.

Struktura vyučovacích hodin většinou odpovídala výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny byly srozumitelně formulovány. Učebními metodami byly zejména řízený dialog, výklad a samostatná práce žáků. Při prezentaci nového učiva v předmětu zbožíznalství byli žáci pasivními příjemci informací, pouze sledující výklad a zapisující dle pokynů učitele. Ve vyučovacích hodinách ekonomiky zařadili vyučující pro zpestření práci ve skupinách i ve dvojicích, při které se dařilo rozvíjet smysl žáků pro vzájemnou spolupráci. Pracovní tempo bylo přiměřené, žáci nebyli stresováni časově limitovanými úkoly. V hodinách použili zpětný projektor učitelé při zadání opakování a k rozšíření poznatků v ekonomice. Žáci pracovali s učebnicemi a sbírkami úkolů. Ve většině sledovaných hodin dbali vyučující na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Úroveň vyjadřování žáků se lišila, velice dobré výsledky cílevědomé práce vyučujících byly zřejmě zejména v maturitním ročníku. V některých vyučovacích hodinách učitelé opomíjeli závěrečné shrnutí a utřídění probíraného učiva.

Žáci obchodní akademie druhého, třetího a čtvrtého ročníku samostatný předmět **odborná praxe** nemají. Pod vedením odborných učitelů nebo odborníků ve firmách absolvují v závěru třetího ročníku souvislou dvoutýdenní praxi. V novém učebním plánu je ve třetím ročníku předmět praxe zařazen. Ředitel školy rozhodl o kombinovaném způsobu její realizace, dvě hodiny budou mít žáci formu učební praxe a další hodiny se uskuteční na reálných pracovištích firem. Škola uzavírá s jednotlivými pracovišti smlouvu o vykonání odborné praxe, žáci se zde seznamují s praktickou činností jednotlivých subjektů ekonomických, obchodně podnikatelských, administrativních a organizačních činností.

Průběh vzdělávání a výchovy v předmětech ekonomika, statistika, účetnictví, zbožíznalství a odborná praxe je hodnocen stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Pro vlastní potřebu si výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech a v jednotlivých třídách vyučující zjišťují dílčími prověrkami učiva, běžně užívanými metodami ústního a písemného zkoušení. Klasifikační řád školy přesně vymezuje počet klasifikace ústního a písemného projevu žáka. Oblast hodnocení žáků včetně frekvence klasifikace je sledována při kontrolní činnosti vedení školy.

Žáci školy do loňského školního roku vypracovávali srovnávací testy SCIO ve všeobecně vzdělávacích předmětech. Z důvodu pozdního vyhodnocování, zdlouhavého zpracování a špatné organizace je již škola nevyužívá.

Standardizované celostátní evaluační nástroje (srovnávací zkušební testy) nejsou pro odborné předměty strojní i ekonomické k dispozici. Učitelé získávají přehled o znalostech žáků písemnými testy a ústním zkoušením, v laboratorních předmětech vypracováním zpráv o měření. Počet známek, které jsou zaznamenány do klasifikačních archů v třídních knihách je dostatečný, žáci nejsou klasifikováni na základě ojedinělých výsledků zkoušení.

Systém ředitelských vědomostních testů není zaveden.

Každý žák projde během studia několikrát osobnostním dotazníkem v anonymní anketě. Těžištěm dotazníku jsou názory žáků na školu a její chod. Dotazník je vyhodnocován, žáci jsou s výsledky seznámeni, s každým vyučujícím je proveden osobní pohovor se zástupkyní ředitele školy. Výsledky ankety byly přehledně zpracované.

Škola nemá vlastní evaluační nástroje ke zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech. V současnosti nevyužívá žádný z komerčně nabízených evaluačních nástrojů.

Chod a život školy je z pohledu žáků sledován formou ankety, která je vyhodnocována a s jejími výsledky jsou seznamováni žáci i učitelé.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve SPŠ a OA je ve všeobecně vzdělávacích předmětech SPŠ a OA hodnoceno jako průměrné, v odborných strojních předmětech SPŠ jako velmi dobré, v odborných ekonomických předmětech OA jako velmi dobré.

Realizace vzdělávacích programů SPŠ a OA je v souladu se schválenými vzdělávacími dokumenty MŠMT, nedostatky byly shledány v systému kontroly naplňování učebních plánů, jelikož v loňském a letošním školním roce docházelo a dochází k odpadávání povinných vyučovacích hodin, touto skutečností nemohl být splněn určený týdenní počet hodin v některých třídách v některých časových údobích a došlo k porušení školského zákona.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Realizace činnosti Domova mládeže

Ubytování žáci jsou rozděleni do dvou výchovných skupin s počtem 21 a 20 žáků. Účelem tohoto dělení je naplnění požadavku právní normy, častěji se žáci dělí do zájmových skupin pro realizaci výchovných činností.

Povinná dokumentace vztahující se k činnosti DM je kompletní (osobní spis žáka, deník výchovné skupiny, denní záznam a přihláška do DM), má standardní administrativní i obsahovou úroveň. Vnitřní řád DM je funkční, neuvádí však práva ubytovaných žáků, přestože jsou žákům poskytována.

Pro školní rok 2002/2003 zpracoval vedoucí vychovatel rámcový plán činnosti, který je konkretizován do měsíčních výchovných plánů a ty pak do týdenního programu. Kontrola naplňování výchovných plánů je prováděna ředitelem školy, je dokumentována v zápisech

z porad vedení. Zpětná vazba při plánování akcí je nezřetelná.

Realizace činnosti DM má nadprůměrnou úroveň.

Průběh činností v Domově mládeže

Motivace a hodnocení ubytovaných žáků

Hodnocení ubytovaných žáků probíhá neformálně a není nijak dokumentováno. Má především motivační účel, základním kritériem je dodržování vnitřního řádu DM, zapojení do činností DM a vztah ke spolubydlícím. Žákovská samospráva v DM není, ubytování žáci jsou členy stravovací komise školy. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo zaznamenáno.

Motivace žáků k činnostem organizovaným DM je součástí každodenní práce vychovatelů, její účinnost a úroveň jsou průměrné. Nabídka volnočasových zájmových aktivit nabízených žákům v DM je velmi dobrá zejména v oblasti sportu a využití výpočetní a informační techniky. Ve vzájemných vztazích mezi žáky a mezi žáky a vychovateli jsou respektována pravidla vzájemného chování stanovená vnitřním a provozním řádem DM. Podmínky pro přípravu žáků na výuku jsou příkladné.

Průběh činností v DM má průměrnou úroveň.

Průběh a realizace výchovy v domově mládeže mají celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Centrum celoživotního vzdělávání vzniklo za podpory prostředků Palmif projektu PHARE, ve spolupráci s Úřadem práce Kutná Hora Ministerstvem práce a sociálních věcí koncem roku 1997. Jedná se regionální vzdělávací středisko působící v kutnohorském, kolínském, havlíčskobrodském, chrudimském a pardubickém okrese. Vzdělávání probíhá v různých oblastech podle požadavků institucí v nové přístavbě areálu školy, který je vybaven moderní technikou. Vzdělávacím střediskem jsou nabízeny kurzy podnikům, úřadům práce, široké veřejnosti, studentům a absolventům VOŠ, SPŠ a OA Čáslav. Kurzy mají technickou náplň: práce na PC, logistika, pneumatika, elektropneumatika, hydraulika; ekonomickou náplň: účetnictví, psaní na stroji, personální řízení, asistent podnikatele; jazykovou náplň: německý a anglický jazyk. Vzdělávací centrum má své lektory, kteří jsou z 85 % učiteli střední odborné školy. Od roku 1997 bylo v centru proškoleny 634 osob.

CCV zabezpečuje kurzy pro učitele a zaměstnance školy, popřípadě zdokonalovací kurzy pro žáky školy. CCV zabezpečuje organizačně i ekonomicky aktivity školy v oblasti získávání garantů, příp. jiné spolupráce s partnery v zahraničí (v současnosti spolupráce s Holandskem pro VOŠ). Organizačně je jedna pracovnice CCV přímo podřízena řediteli školy. Ředitel školy postupně buduje Informační středisko školy, do něhož patří i CCV.

Organizace, obsah a forma nabídky Centra celoživotního vzdělávání jsou kvalitní. Vytváření Informačního střediska školy, jehož částí je CCV, znamená pro školu velký přínos a řadí ji v současné době mezi školy moderního typu udržující krok s vývojem informačních technologií. Průběh a realizace vzdělávání v Centru celoživotního vzdělávání mají nadprůměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- **Rozhodnutí MŠMT ČR** o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (vydané MŠMT ČR dne 27. 3. 2002 pod č. j. 16 217/02-21) svým obsahem odpovídá **Zřizovací listině** VOŠ, SPŠ a OA, Čáslav, Přemysla Otakara II. 938, která byla vydána Středočeským krajem dne 6. 12. 2001 pod č. j. OŠMS/5873/2001.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Limity prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci byly dodrženy. Stanovený limit počtu zaměstnanců za školu jako celek nebyl překročen.

Veškeré prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly řádně vyúčtovány v předepsaném termínu.

Kontrolou využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje školy v roce 2001 nebylo zjištěno neefektivní čerpání .

Výroční zpráva o hospodaření školy nebyla vypracována. Kontrole byl předložen pouze rozbor hospodaření za rok 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina VOŠ, SPŠ a OA, Čáslav, Přemysla Otakara II. 938 ze dne 1. 10. 2001, vydaná středočeským krajem pod č. j. OŠMS/5873/2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 27. 3. 2002 s účinností od 1. 9. 2002 pod čj. 16 217/02-21
3. Učební plány zpracované ředitelem školy pro sledované studijní obory dle schválených učebních dokumentů MŠMT ČR
4. Statut VOŠ, SPŠ a OA Čáslav vydaný dne 6. 12. 2001
5. Pracovní řád VOŠ, SPŠ a OA Čáslav vydaný dne 26. 1. 1999
6. Organizační řád VOŠ, SPŠ a OA Čáslav, Přemysla Otakara II. 938 ze dne 20. 1. 2002
7. Plán práce na školní roky 2000/2001 – 2004/2005 vydaný dne 28. 8. 2000
8. Plán práce školy na školní rok 2002/2003 vydaný dne 27. 8. 2002-12-04 plány kontrolní činnosti ředitele školy I., II.
9. časově-tematické plány všech sledovaných předmětů
10. třídní knihy sledovaných studijních oborů školního roku 2001/2002, 2002/2003
11. třídní výkazy SPŠ a OA
12. Vnitřní řád školy pro SPŠ a OA vydaný dne 31. 8. 2001
13. Přílohy Vnitřního řádu školy
14. Vnitřní směrnice ředitele školy (1 – 10)
15. Protokoly o komisionálních zkouškách školního roku 2001/2002, 2002/2003
16. Protokoly a výkazy o ukončování studia ve školním roce 2001/2002

17. Protokoly o přijímacím řízení SPŠ a OA
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
19. rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003
20. zápisy z pedagogických rad
21. agenda Centra celoživotního vzdělávání Čáslav
22. Pedagogická dokumentace domova mládeže: osobní spis žáka, deník výchovné skupiny, denní záznam a přihláška do DM
23. dokumentace výchovného poradce
24. Minimální preventivní program VOŠ, SPŠ a OA Čáslav
25. dokumentace: Systém hodnocení pracovníků
26. Vnitroorganizační směrnice pro rok 2001
27. Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 3 - 02 sestavená ke 31. prosinci 2001
28. Výkaz zisku a ztrát organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 4 - 02 sestavený k 31. prosinci 2001
29. Rozpis rozpočtu na rok 2001 dle závazných ukazatelů k 31. prosinci 2001
30. Finanční vypořádání vztahů příspěvkových organizací ze dne 19. února 2002
31. Rozbor hospodaření za rok 2001 ze dne 26. února 2002
32. Přehled o hospodářském výsledku a stavu fondů příspěvkových organizací k 31. prosinci 2001
33. Účtový rozvrh platný pro rok 2001
34. Hlavní účetní kniha za rok 2001
35. Kniha došlých faktur za rok 2001
36. Pokladní kniha za rok 2001
37. Daňové doklady za rok 2001
38. Výkaz Škol (MŠMT) V7 - 01 o gymnáziu - střední odborné škole - konzervatoři za zařízení VOŠ, SPŠ a OA Čáslav podle stavu k 30. 9. 2000
39. Výkaz Škol (MŠMT) V7 - 01 o gymnáziu - střední odborné škole - konzervatoři za zařízení VOŠ, SPŠ a OA Čáslav podle stavu k 30. 9. 2001
40. Výkaz Škol (MŠMT) V10 - 01 o vyšší odborné škole podle stavu k 15. 10. 2000
41. Výkaz Škol (MŠMT) V10 - 01 o vyšší odborné škole podle stavu k 15. 10. 2001
42. Výkaz Škol (MŠMT) V19 - 01 o domově mládeže podle stavu k 15. 10. 2000
43. Výkaz Škol (MŠMT) V19 - 01 o ubytovacím zařízení ze dne 17. 10. 2001
44. Vnitřní platový předpis platný pro rok 2001 ze dne 3. 1. 2000
45. Kritéria pro stanovení osobního příplatku zaměstnanců školy
46. Personální agenda zaměstnanců školy
47. Mzdové listy a výplatní lístky zaměstnanců školy za rok 2001
48. Směrnice - příplatky za třídnictví ze dne 3. 1. 2000
49. Rozúčtování mezd za období 1. - 12. 2001
50. Mzdová inventura prosinec 2001
51. Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P1 - 04 o pracovnících a mzdových prostředcích

v regionálním školství za období 1. - 4. čtvrtletí 2001

52. Kolektivní smlouva uzavřená mezi VOŠ, SPŠ a OA Čáslav a ZVOS na období

53.1. 1. - 31. 12. 2001 ze dne 21. prosince 2000

54. Rozpočet FKSP na rok 2001 ze dne 21. prosince 2000

55. Jmenování MŠMT ČR do funkce ředitele školy ze dne 16. 9. 1996

56. Potvrzení Středočeského kraje ve funkci ředitele školy ze dne 1. 10. 2001

57. podkladová inspekční dokumentace

ZÁVĚR

Ředitel školy, který stojí v jejím čele od roku 1990, vybudoval z řadové střední průmyslové školy reprezentativní funkční komplex sdružující střední odborné a vyšší odborné studium. Dokázal vytvořit stabilizovaný pedagogický sbor odborně a pedagogiky fundovaný. S několika pedagogy, kteří nezískalo pedagogickou způsobilost, je v dlouhodobém plánu školy počítáno s jejich studiem, někteří v současnosti studují, značná část učitelů odborných předmětů doplňující pedagogické studium dokončila. Vytyčené cíle dlouhodobého i krátkodobého charakteru jsou postupně realizovány ředitelem školy, který se ve svém řízení řídí zásadami demokracie a diplomatického jednání. Pedagogové se ve své práci opírají o dobře vybudovaný organizační systém a rychlý tok informací. Ve škole vládne atmosféra pracovní kolegiality a soudržnosti. Nedostatky byly shledány v kontrolním systému školy, který je nastolen, písemně deklarován, avšak v praxi mu chybí systematickosti a funkčnosti. Rezervy se po stránce kvalitativní i kvantitativní projevují v hospitačním systému. Zásadní nedostatky se objevují v kontrole naplňování učebních plánů; ve školním roce 2001/2002 a 2002/2003 se v třídních knihách objevuje značný počet neodučených hodin, které žákům odpadají, a není tak dodržen povinný týdenní počet hodin.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou ve Střední odborné škole a Obchodní akademii vynikající. Podporují učení žáků a umožňují efektivně ve škole realizovat vyučované obory. V oblasti materiálních podmínek rozšířil ředitel školu o novou přístavbu a zrekonstruoval kasárna. Vše je moderně vybaveno a přizpůsobeno stávajícím strojním a ekonomickým oborům.

Průběh a výsledky vzdělávání byl sledován ve všeobecně vzdělávacích předmětech Střední průmyslové školy a Obchodní akademie, jejich celková úroveň je průměrná. Na stávající stav výuky těchto předmětů má vliv nepropracovanost kontrolního systému, jenž se odráží především v oblasti plánování a používaných forem a metod práce, kterým schází jakákoliv efektivita. Výuka odborných strojních předmětů Střední průmyslové školy byla hodnocena jako velmi dobrá, Stejnou úroveň měla sledovaná výuka odborných ekonomických předmětů Obchodní akademie. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání je u odborných předmětů velmi dobře ovlivňováno personálními a materiálně-technickými podmínkami, všeobecně vzdělávací předměty možné využití didaktické a informační techniky k větší názornosti opomíjejí.

Součástí školy je Domov mládeže, v němž průběh a realizace výchovy mají spíše nadprůměrnou úroveň. Personální podmínky jsou v Domově mládeže příkladné z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vychovatelů, nevyhovující z hlediska počtu vychovatelů ve vztahu k počtu ubytovaných žáků. Další součástí školy je Centrum celoživotního vzdělávání, které nabízí vzdělávání různého charakteru dle požadavků institucí. Vedle žáků a absolventů školy jsou kurzy a semináře určeny podnikům, úřadům, široké veřejnosti. Práce Centra celoživotního vzdělávání je velmi dobře organizovaná, profesionálně vedená, pro školu přínosná.

Poskytované finanční prostředky ze státního rozpočtu byly řádně vyúčtovány a škola je ve sledovaném období roku 2001 použila hospodárně ke stanovanému účelu.

Během posledních let byly ve Střední průmyslové škole a Obchodní akademii vykonány orientační inspekce zaměřené na maturitní zkoušky (květen 1998, září 1998). Rozsáhlejší kontrolou střední škola neprošla, a tak vývoj uplynulý od poslední inspekce není možné konstatovat.

Přílohy: zpracování a vyhodnocení Dotazníku pro žáka střední školy

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v.r.
Členové týmu	Ing. Ivana Nová Mgr. Petr Drábek Mgr. Jaroslav Chrpa Pavel Kába Ing. Josef Chvosta	I. Nová v.r. P. Drábek v.r. J. Chrpa v.r. P. Kába v.r. J. Chvosta v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Jungerová
Ludmila Vacková
Soňa Kušmierczykova

V Příbrami dne 12. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 12. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Ing. Petr Richter

P. Richter v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci Příbram, ul. 28. října č. 24, Příbram VII, 261 02 do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	18. 12. 2002	025 237/02-05019
Zřizovatel	26. 2. 2003	osobně VrŠI

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
27. 12. 2002	025 249/03	Připomínky byly podány.

JAKÉ TO JE BÝT ŽÁKEM TÉTO ŠKOLY ?

Vážené žákyně, vážení žáci,

na výše položenou otázku bychom rádi získali odpověď v průběhu inspekce, která právě na Vaší škole probíhá.

Protože chceme mít co nejširší spektrum pohledů a názorů na dění ve Vaší škole, obracíme se i na Vás, nejpočetnější skupinu školy, abyste nám prostřednictvím tohoto dotazníku sdělili své postřehy a názory na Vaší školu.

Po vyplnění je dotazník důvěrný, škola se nedozví Vaši totožnost. Vyplněný dotazník není nutné podepisovat, vyplnění není povinností.

Každý z Vás může uvést další připomínky, případně informace pro ČŠI, na volném prostoru 2. stránky. Také by nás zajímalo, co byste změnil(a), kdybyste byl(a) ředitelem školy.

Souhrnné výsledky Vašich dotazníků projednáme s ředitelem školy a žákovskou radou, pokud je ve Vaší škole ustavena.

U jednotlivých otázek zakroužkujte prosím hodnocení, které nejlépe vystihuje Váš názor. Některé otázky zdánlivě obsahují více položek, ty však dohromady vytvářejí celek, na který se dotazujeme.

Hodnotící stupnice:

Zcela spokojen/a Zcela souhlasím	Spíše spokojen/a Spíše souhlasím	Spíše nespokojen/a Spíše nesouhlasím	Nespokojen/a Vůbec nesouhlasím	Nevím
1	2	3	4	N

Část A)

1. Vzdělávací program školy splňuje očekávání, s nimiž jsem se na školu hlásil(a).	29	51	15	3	2
2. Výuka převážně probíhá v odborných učebnách a laboratořích.	16	48	28	5	3
3. Při vyučování se ve většině předmětů běžně využívají různé pomůcky (magnetofon, video, mapy, grafy, modely aj.).	38	34	24	4	0
4. Během výkladu nové látky učitelé od nás často požadují, abychom uváděli souvislosti s probraným učivem i v jiném předmětu.	24	45	22	8	1
5. Učitelé se často zajímají o naše názory na probírané učivo a umožňují nám v průběhu hodin diskutovat.	23	38	24	14	1
6. Ústní klasifikované zkoušení probíhá pravidelně a zahrnuje látku probranou přibližně v průběhu posledních dvou měsíců.	45	40	10	4	1
7. Ústní i písemné zkoušení je náročné.	28	47	22	0	3
8. Každé zkoušení je hodnoceno spravedlivě.	22	45	20	9	4
9. Jestliže chci být ve škole úspěšný, musím se připravovat v průměru alespoň 1 - 2 hodiny denně.	42	35	17	5	1
10. Je alespoň jeden předmět, který mě baví víc než ostatní, a zájem o něj vzbudil učitel svou výukou.	63	19	8	7	3

11. Myslím si, že probírané učivo budu potřebovat nejen pro maturitu nebo přijímací zkoušky na vysokou školu. 45 29 19 4 3

Část B)

1. Nejméně jeden učitel mě dobře zná. 40 35 10 12 3
2. Učitelé se nás ptají, co si myslíme o práci a dění ve škole, a berou vážně naše názory. 7 43 20 28 2
3. Mám-li nějaké potíže nebo stížnost, vím, že se můžu obrátit na některého z učitelů. 41 29 13 14 3
4. Pokud se mi ve škole stane nějaká nehoda, vím, že o mě bude dobře postaráno. 36 35 12 7 10
5. Distribuce a užívání drog v prostorách školy je zcela neobvyklé. 49 26 3 7 15
6. Víم, kam se obrátit, kdybych se stal(a) svědkem nebo objektem šikany. 50 26 2 15 7
7. Projevy šikany učitelé ihned účinně řeší. 37 30 7 4 22
8. Ve třídě máme přátelské vztahy i k cizincům i ke spolužákům s různými odlišnostmi. 34 44 12 7 3
9. Ve škole se hovoří o tom, jak nebezpečný je terorismus. 20 34 17 25 4
10. Ve škole se dozvídám o nebezpečí kouření, užívání drog a jiných návykových látek (včetně alkoholu). 25 37 16 20 2
11. Ve škole se dozvídám o přednostech a výhodách zdravého životního stylu. 9 28 29 32 2
12. Chování žáků ve třídách, na chodbách, hřištích a v dalších prostorách školy je celkově dobré. 27 56 13 3 0
13. Školní řád obsahuje jasně stanovená potřebná pravidla. 60 25 8 3 4
14. Toalety ve škole jsou čisté a vždy jsou k dispozici ručníky (vysoušeč rukou), mýdlo a toaletní papír. 11 20 31 38 0
15. Pro volný čas máme ve škole určeny vhodné prostory. 50 27 9 11 2
16. Svému nejlepšímu kamarádovi (své nejlepší kamarádce) bych doporučil(a), aby se také pro tuto školu rozhodl(a). 30 39 13 11 7

Vaše další sdělení pro ČŠI:

<p>Rozdáno bylo 139 dotazníků, odevzdáno bylo 112 dotazníků. Zpracováno bylo 112 dotazníků. Odpovědi jsou číselně vyjádřeny v procentech.</p>
--